

Dit dossier gaat over het dit jaar te openen kwaliteitsregister, voor BIG-geregistreerde verpleegkundigen en verzorgenden van niveau 3. Als in de loop van vijf jaar aan de daarvoor gestelde eisen is voldaan kan herregistratie plaatsvinden. Het eerste artikel geeft de toekomstige deelnemer inzicht in de opzet en werking van het register. In het tweede artikel licht Chris Nas, projectleider kwaliteitsregister bij V&VN, de achtergronden en werking van het register toe. In deel 3 van het dossier zet Gerda Raas, projectleider bij de RVZ, de geschiedenis van de herregistratieregeling in de wet BIG uiteen. De besluitvorming hierover stagneert momenteel – na 25 jaar voorbereiding – in de Eerste Kamer.

Laten zien dat je je vak bijhoudt

Om je als verpleegkundige wettelijk te kunnen herregistreren moet je een bepaald aantal uren gewerkt hebben. Het kwaliteitsregister verpleegkundigen en verzorgenden, opgezet en beheerd door V&VN, gaat een stap verder. Dit is een registratiesysteem op internet, waarbij je als verpleegkundige niveau 4 of 5 en verzorgende niveau 3 moet laten zien wat je in een periode van vijf jaar aan deskundigheidsbevordering hebt gedaan. Als je aan de gestelde eisen voldoet, wordt je registratie in het kwaliteitsregister verlengd.

ABC van het Kwaliteitsregister

Het kwaliteitsregister komt niet uit de lucht vallen. Voor een sterke beroepsgroep is kwaliteitsbewaking in het verlenen van zorg van groot belang. Werkgevers, collega's en cliënten of patiënten willen weten of zij te maken hebben met een deskundige verpleegkundige of verzorgende. Het kwaliteitsregister verpleegkundigen en verzorgenden van V&VN gaat antwoord geven op die vraag. Het zal in 2007 stapsgewijs voor groepen (van in totaal 300.000) verpleegkundigen en verzorgenden worden ingevoerd. Dat is niets te vroeg: alle medische en paramedische beroepsgroepen hebben inmiddels een eigen register.

Hoe werkt het?

V&VN, beroepsvereniging van verpleegkundigen en verzorgenden (voorheen AVVV), beheert het register. Om je in te schrijven hoeft je geen lid te zijn van V&VN. Leden van V&VN krijgen wel korting op de jaarlijkse bijdrage.

Je ontvangt straks een uitnodiging om je in het kwaliteitsregister in te schrijven. Dit inschrijven doe je via de website www.kwaliteitsregistervnv.nl (die nu nog niet in gebruik is). Je maakt daarin je eigen digitale portfolio aan. Daarin vind je:

- wat voldoende bijscholing inhoudt, hoeveel

uren je daar aan moet besteden om geregistreerd te zijn en te blijven;

- met welke activiteiten die uren behaald kunnen worden;
- een overzicht van de uren die je hebt behaald en waarin je kunt zien of je op schema zit voor het verlengen van je registratie na vijf jaar.

Via de website kun je altijd inloggen op dit portfolio. Zo heb je handig en overzichtelijk bij elkaar wat je activiteiten, plannen en wensen zijn. Ook voor gesprekken met je werkgever is dit overzicht een goed hulpmiddel: je kunt snel laten zien dat jij je deskundigheid op peil hebt gehouden.

Je kunt je werkgever onder bepaalde voorwaarden en met jouw toestemming toegang geven tot jouw portfolio. Op die manier kan je werkgever de gegevens gebruiken voor administratieve zaken en ook een koppeling aanbrenge met je Persoonlijke OntwikkelingsPlan (POP).

Wat zijn de inhoudelijke eisen?

Wat zijn nu die inhoudelijke eisen om je 'uren' te halen? De eerste eis is dat je als verpleegkundige of verzorgende in een periode van vijf jaar (gemeten vanaf de datum van

Tabel 1. Percentages en uren per taakgebied per 5 jaar benodigd voor herregistratie in het kwaliteitsregister

	Verpleegkundige		Verzorgende	
Minimaal aandeel zorgvragergebonden activiteiten	45 %	83 uur	60%	110 uur
Minimaal aandeel professioneel gebonden activiteiten	30 %	55 uur	20 %	37 uur
Minimaal aandeel organisatiegebonden activiteiten	15 %	28 uur	10 %	18 uur
Vrije ruimte	10 %	18 uur	10 %	19 uur
Totaal	100 %	184 uur	100 %	184 uur

Tabel 2. Overzicht van erkende deskundigheidsbevorderende activiteiten (DBA's)

<p><i>Volgen van</i>¹</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ (Bij)scholingen ▪ Vervolg beroepsopleiding, specialisatie of masteropleiding ▪ Congressen ▪ Workshops ▪ Klinische lessen² ▪ Casuïstiekbesprekingen³ <p><i>Verzorgen (van onderdelen) van</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ (Bij)scholingen ▪ Vervolg beroepsopleiding, specialisatie of masteropleiding ▪ Lezingen op congressen ▪ Workshops ▪ Klinische lessen ▪ Casuïstiekbesprekingen <p><i>(2x zo veel punten)</i></p>	<p><i>Deelnemen aan</i>⁴</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Interview ▪ Intercollegiale toetsing, monodisciplinair en multidisciplinair ▪ Refereerbijeenkomsten ▪ Gestructureerde werkbezoeken <p><i>Deelnemen aan zorginhoudelijke</i>⁵</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Projecten⁶ ▪ Commissies⁷ ▪ Werkgroepen ▪ Besturen <p><i>Onderzoek</i></p> <p>Onderzoek verrichten</p> <p>Participeren in wetenschappelijk onderzoek</p> <p><i>Zelfstandige activiteiten</i></p> <p>Vakliteratuur lezen</p> <p>Artikel schrijven</p> <p>Publiceren</p>
---	---

1 Scholingen en congressen kunnen zowel geaccrediteerd als niet-geaccrediteerd zijn. Een congres in het buitenland is niet geaccrediteerd.

2 Ziekte, stoornis/functie, beperking/vaardigheid of handicap/participatie gebonden

3 Patiënt/cliënt gebonden

4 Deze activiteiten zijn niet afdelingsgebonden en worden begeleid door derden.

5 Dit kan zowel afdelings- als instellingsgebonden als extern zijn.

6 Bijvoorbeeld een kwaliteitsproject.

7 Bijvoorbeeld ethische commissie, VAR, accreditatiecommissie of protocollencommissie

inschrijving in het kwaliteitsregister) minimaal 1840 uur hebt gewerkt in je beroep. Dat is de norm die waarschijnlijk ook in de regeling periodieke registratie (herregistratie) van de wet BIG zal gaan gelden.

Daarnaast moet je als deelnemer aan het kwaliteitsregister in diezelfde periode van vijf jaar minimaal 184 uur besteden aan deskundigheidsbevorderende activiteiten (DBA's). Deze zijn gericht op het zorgvragergebonden taakgebied, het professioneel gebonden taakgebied en het organisatiegebonden taakgebied. Daarnaast is er een vrij besteedbare ruimte, die wel gericht moet zijn op één of meerdere van de genoemde taakgebieden. De 184 uur zijn procentueel verdeeld over deze verschillende taakgebieden, zoals in tabel 1 aangegeven.

Deze tabel is tot stand gekomen op basis van de rapportages van drie workshops met vertegenwoordigers van beroepsbeoefenaren, zorginstellingen en opleidingsinstituten. Deze workshops vonden plaats in het najaar van 2005.

Ze leverden een veelheid aan deskundigheidsbevorderende activiteiten op, die meetellen voor het kwaliteitsregister. Deze zijn door het bestuur en de ALV van 20 april 2006 geaccepteerd.

Wat telt mee?

Vroeger ging het bij onderwijs vooral over kennisoverdracht, tegenwoordig staat het ontwikkelen van competenties centraal. Daarbij gaat het niet alleen om kennisoverdracht maar om een geheel van kennis, vaardigheden en attitude. De manieren waarop competenties verworven kunnen worden zijn zeer divers en daarom laat de regeling van het kwaliteitsregister toe dat deelnemers hierin hun eigen weg kiezen. Daarom ook worden veel verschillende DBA's erkend (zie tabel 2).

Deze worden onderscheiden in DBA's die geaccrediteerd¹ zijn, DBA's die verifieerbaar zijn en DBA's waarbij geen bewijs overlegd hoeft te worden. De bewijslast voor geaccrediteerde DBA's bestaat uit een certificaat van de aanbieder waarop de herregistratiepunten zijn uitgesplitst in de voornoemde taakgebieden. Voor verifieerbare DBA's bestaat de bewijslast uit een door derde(n) ondertekend formulier, voorzien van het aantal herregistratiepunten per taakgebied op officieel briefpapier van een (aanbiedende) instantie of een zorginstelling.

Wat moet ik bewijzen?

Er zit een spanning tussen twee uitgangspunten van het kwaliteitsregister, namelijk eigen

verantwoordelijkheid (om zelf deskundigheidsbevorderende activiteiten te plannen en uit te voeren) en toetsbaarheid (bewijs verzamelen om aan te tonen dat je de betreffende activiteiten ook daadwerkelijk hebt gedaan). In het kwaliteitsregister worden daarom drie categorieën activiteiten onderscheiden (zie tabel 3).

Een deelnemer dient in vijf jaar 100 uur te besteden aan bewijsbare (verifieerbare) deskundigheidsbevordering. Dit is vergelijkbaar met de eisen die andere beroepsverenigingen stellen (fysiotherapeuten en verloskundigen). Een derde persoon moet hierbij het bewijs bevestigen. Dat kan bijvoorbeeld in de vorm van een verklaring van de leidinggevende of docent

dat je als verpleegkundige of verzorgende hebt deelgenomen aan een klinische les.

Voor geaccrediteerde DBA's is er een minimum van 40 uur in vijf jaar.

Een gemiddelde zorginstelling heeft in haar budget geld en tijd om acht uur scholing per medewerker per jaar te bekostigen. Dit komt

neer op 40 uur in 5 jaar. In het kwaliteitsregister wordt de redenering gevolgd dat het niet reëel is te verwachten dat zorginstellingen een verhoging van 40 naar 184 uur kunnen en willen bekostigen. Dan zou ook geen recht gedaan worden aan andere zinvolle activiteiten binnen de zorginstelling, zoals klinische lessen en casuïstiekbesprekingen. Ook is het niet haalbaar dat verpleegkundigen of verzorgenden deze kosten uit eigen zak betalen. Over het resterende vrije deel hoeft geen verantwoording te worden afgelegd. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om het lezen van vakliteratuur.

Wie hebben een accreditatie?

Niet alle vormen van deskundigheidsbevordering voor verpleegkundigen en verzorgenden komen voor accreditatie in aanmerking.

Accreditatie beperkt zich nu en in de toekomst tot opleidingen, (bij)scholingen en congressen. Het kwaliteitsregister accrediteert geen intervisiebijeenkomsten, klinische lessen en projecten. Het voorziet wel op een andere manier in de erkenning van deze DBA's: ze kunnen in het digitaal portfolio opgevoerd worden als 'bewijsbaar'.

Gelet op het grote aantal potentiële aanbieders (meer dan 1.000) beperkt het kwaliteitsregister zich in eerste instantie (2007 en 2008) tot aanbieders die specifieke congressen en/of scholing voor verpleegkundigen en/of verzorgenden in hun assortiment hebben. Vanaf 2009 accrediteert een uitgebreide accreditatiecommissie (21 personen) alle aanbieders en hun aanbod.

Zodra een opleiding of congres geaccrediteerd is, kunnen deelnemers aan het kwaliteitsregister deze terugvinden in de catalogus op internet. ■

Noot

1 Accrediteren is het verlenen van een keurmerk dat aangeeft dat aan de in het reglement van het kwaliteitsregister bepaalde maatstaven is voldaan.

Tabel 3. Overzicht minimaal aantal uren per categorie DBA

Soort DBA	Uren
Totaal aantal uren	minimaal 184
Waarvan bewijsbaar	minimaal 100
Waarvan geaccrediteerd	minimaal 40